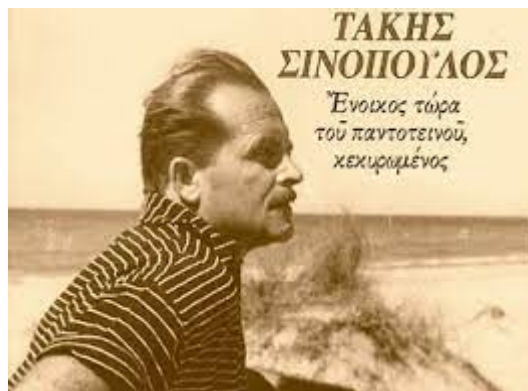

Μ. Μπαλαούρας: Ο πολιτισμός: Η μόνη κληρονομιά μας...

«...Πατρίδα μου με τ' ασβεστώδη δάση,
πελώρια γη των βράχων, των κοιλάδων,
γυμνέ ακατοίκητε ουρανέ, μητρόπολη καταργημένη...»
(Τάκης Σινόπουλος)

Παράδοξο. Αντί για πολιτικό κείμενο σήμερα δίνουμε χώρο στους Ηλείους ποιητές και συγγραφείς, που έχουν καταθέσει αριστουργηματικά στο έργο τους με «συμπυκνωμένες ριπές», τη μείζονα πολιτική παρέμβαση, τη σημερινή άθλια κατάσταση που βιώνει η Ελλάδα και μαζί η Ηλεία.

Ο Γαστουναίος **Νίκος Καχτίσης** γράφει αυτό που σε καθημερινή βάση ζουν οι πολίτες της χώρας: «Βρίσκομαι από ψυχολογικής απόψεως στα πρόθυρα της καταστροφής ότι οικονομικώς κοντεύω να καταρρεύσω και ότι η υγεία μου έχει κλονισθεί στο απροχώρητο». Κι αναρωτιέται προφητικά: «Ποια είναι η κυρία Σαμαρά;». Τελικά καταλήγει: «Ο Στοππάκιος Παπένγκους υπήρξε 'δωσίλογος' κατά την πολιορκία της Γάνδης...αποτρόπαια ανομήματά του".

Ο **Τάκης Σινόπουλος** μοιάζει να του απαντά μαχητικά με το πάθος που τον διακρίνει: « Εδώ γεννήθηκα. Εδώ μεγάλωσα. Λοιπόν αυτά μου χρειάζονται για την οργή μου και την περηφάνια μου. Για να κρατήσω και να κρατηθώ. Δεν έχω θεούς. Και δε φοβάμαι». Ταλαντεύεται ο ποιητής ενθυμούμενος τον παράδεισο των παιδικών του χρόνων που άλωσε η «ανάπτυξη»: «Το κρασί και το λάδι της Αγουλινίτσας – τα ψάρια και τα χέλια από τη λίμνη της Αγουλινίτσας – τώρα την ξέραναν, πάει κι αυτή».

Ο νεότερος Λεχαινίτης ποιητής, **Χρήστος Ντάντος**, υμνεί στην «Τοπολογία» του τη γεωγραφία και τους ανθρώπους της, καλώντας σε αγωνιστικό προσκλητήριο ένα προς ένα τα χωριά της Ηλείας (που χρειάζεται μεγάλος χώρος να παραθέσουμε) λέγοντας:

«Ένα προς ένα κατονομάζω κι αναδεύεστε στον αγνώριστο ύπνο.

Των επανορθώσεων απόψε και σας δίνω μικρόφωνο.

Έν ονόματι των νερών, εν ονόματι του παντοδύναμου χώματος
από τις τρύπες της αλεπούς Γεωγραφίας μιλήστε".

Σαν να γράφει για τους αγρότες του παρόντος και για την υποτίμηση της Παιδείας: «Τα μεροκάματα στον κάμπο τρακτέρωσαν. Αλλόφυλων καταραμένων τώρα ό χορός. Εκφυλίστηκε το Γυμνάσιο αίμα».

Ο Αμαλιαδίτης λογοτέχνης, δοκιμιογράφος και μεταφραστής, **Μήτσος Αλεξανδρόπουλος** εκφράζει την ίδια πνευματική αγωνία: «Τη δίψα μου για να χορτάσω τη πνευματική στη μαύρη έρημο πλανιόμουν».Κι από την εξορία του τα πέτρινα χρόνια θυμόταν τη γενέθλια πόλη του τρυφερά, σπαρακτικά: «Η Αμαλιάδα ήταν εύθυμος τόπος. Μεγάλο προσόν να ξέρεις να βγάζεις από τα πιο στυφά πράγματα λίγο χιούμορ...»

Ο Ανδραβιδέος ποιητής **Γιώργος Γώτης**, επίσης, ανυπότακτος στην ειμαρμένη του τόπου και στους άρχοντές του που επί δεκαετίες τον κρατούν όμηρο στη μοίρα που οι ίδιοι ορίζουν, περιγράφει: «Εδώ Γύρω βουνά κλείνουν τον τόπο. Βράχοι σκληροί

Αμυγδαλιές στις κόγχες και σπουργίτια

Βαρειές σε πιάνουν οι σκιές τους
Έρχεσαι να σου πουν το μέλλον δίσημοι χρησμοί
Το πώς της μοίρας σου θα δραπετεύσεις...
Εάν το μέλλον άνθος στην παλάμη σου θα πέσει.
Εδώ ας σταθώ».

Ο ποιητής και δοκιμιογράφος, ο Λεχαινίτης **Διονύσης Κράγκαρης** γράφει για το «Φράγμα», ως κινούμενη λάσπη, όπως τα μνημόνια, που καταπίνει ανθρώπινα όντα τραβώντας τα: «...Είς τήν σκοτεινήν λίμνην του φράγματος, πίπτουν έν ριπή όφθαλμού χιλιάδες ανθρώπινα όντα, τα οποία εμβαπτιζόμενα είς το ύδωρ και την ίλύν της λίμνης, γίνονται ωραία αγάλματα που στολίζουν τις κεντρικές λεωφόρους του φράγματος» .

Ο **Γιώργης Παυλόπουλος**, ο μέγιστος, αναζητά τους συντοπίτες του σαν ΠΟΥΛΙΑ και τους καλεί για τη σωτηρία του λαού ανακράζοντας:«Πού είναι τα ξεφτέρια τα γεράκια και οι αετοί; Πού είναι ο Ντρένιος ο Καλογιάννης και ο Μπέτος; Πού είναι οι Μαυροσκούφηδες;»

Ο **Δημήτρης Κανελλόπουλος** τρυφερά, αφηγείται τη συμβουλή της μάνας, για το πατρικό που απέμεινε στο ρημαγμένο χωριό από τη μετανάστευση:

«Να βάλεις παράθυρα στο πατρικό/ Αυτό, παιδάκι μου μην το ξεχάσεις.../ Να μη μας κοροϊδεύει ο κόσμος.»

Γι' αυτή τη μετανάστευση γράφει και ο διηγηματογράφος, **Ηλίας Παπαδημητρακόπουλος**, αναφερόμενος στη γενέθλια πόλη, τον Πύργο:

«Ό Πύργος στον οποίον αναφέρομαι δεν υφίσταται ... Κατά κάποιον τρόπο ανελήφθη, οι κάτοικοί του μετώκησαν ομαδικώς στην Αθήνα και αλλαχού, κατά την καταραμένη δεκαετία του 50. Οι περιουσίες ξεπουλήθηκαν τα καλύτερα σπίτια γκρεμίστηκαν, τα χτήματα καταστράφηκαν, οι σταφιδάμπελοι ξεπατώθηκαν...»

Αντί επιλόγου σ' αυτήν την σύντομη αναφορά ένα απόσπασμα, που θυμίζει Αντιγόνη, από την απολογία του **Σάκη Καραγιώργα** στο Έκτακτο Στρατοδικείο Αθηνών, από το οποίο καταδικάστηκε ως «τρομοκράτης» για την αντίστασή του κατά της Χούντας.

« Είχα υποχρέωσιν, έπομένως, κύριοι στρατοδίκαι, νά έξοφλήσω αυτό τò μεγάλο χρέος μου, άκόμη καί έάν παρίστατο ανάγκη νά δώσω καί τήν ζωήν μου...”

«**Αι γενεαί αι πάσαι**»: Μια πολύτιμη παρακαταθήκη, μια κληρονομιά του μέλλοντος μας που οφείλουμε να διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού και προωθήσουμε στις επόμενες γενιές.